

DET GLOBALE

*En psykolog med speciale i lege-
terapi henter inspiration og viden
i et internationalt netværk. Her
fortæller hun, hvordan hun kom
i gang – og giver eksempler på,
hvilket udbytte hun har fået.*

NETVÆRK

For få år siden gennemførte Dansk Psykolog

Forening en undersøgelse af psykologernes arbejdsmiljø. Resultaterne pegede dengang på, at psykologerne generelt oplevede sig meget engagerede og tilfredse med deres arbejdsopgaver. Gennemgående var det dog, at psykologarbejdet ofte kunne føles ensomt, og den største udfordring var at sørge for at udvikle et professionelt netværk.

Det er min vurdering, at undersøgelsen pegede på en særdeles central problemstilling, som også jeg kan nikke genkendende til. Jeg har derfor lyst til at videregive nogle af de erfaringer, jeg selv har gjort med at etablere og udvikle et fagligt netværk. Måske vil det kunne inspirere andre kolleger til med udgangspunkt i deres særlige speciale at søge kontakt og erfaringsudveksling internationalt.

Efter i en årrække at have undervist psykologer i mit speciale "legeterapi" følte jeg behov for kollegial inspiration og fandt over internettet frem til den amerikanske legeterapiforening. Herefter deltog jeg i en årlig konference i Portland i staten Oregon.

På konferencen traf jeg ret tilfældigt Charles ► ► ►

► ► ► Schaefer, som er professor ved Fairleigh Dickinson University i USA – en særdeles skrivende psykolog, der blandt mange andre bøger har været medredaktør på to store håndbøger i legeterapi, "Handbook of Play Therapy, I & II". Han interviewede mig om den skandinaviske tilgang og udviklingen inden for legeterapiområdet.

Wroxton Abbey

Konferencen varede en uge. Der var omkring 1000 deltagere, så det var på én gang en overstimulerende og spændende oplevelse.

Denne konference blev for mig indledningen til et internationalt samarbejde, idet Charles Schaefer efterfølgende inviterede mig til at holde et oplæg i en "International Play Therapy Study Group", bestående af 20 terapeuter fra hele verden.

Hver sommer i sanktthans-ugen mødes vi på Wroxton Abbey, et engelsk college beliggende i Oxfordshire tæt ved Oxford. Her mødes jeg nu hvert år med universitetsfolk og terapeuter med legeterapi som speciale fra Japan, Korea, Israel, Australien, Holland, Tyskland, Irland, Skotland, England, Canada og USA.

Undervisningsemnerne er mangeartede og spænder vidt inden for forskning, metode- og teoriudvikling: "Non-directive play therapy with a young autistic child", "Play Therapy with Japanese Children who are refusing to go to School", "Play Therapy with Sexually Abused Children", "Some Research Findings for Play Therapists" og "Sand Play with Holocaust Survivors" m.fl.

To eksempler –

Fagligt har jeg haft stort udbytte af en lang række indlæg fra 2002 og 2003. Jeg vil kort gå ind i nogle få af dem – de må tjene som eksempler på, hvilket udbytte jeg har fået gennem et internationalt netværk.

I Wroxton traf jeg sommeren 2002 Louise Guerney, som underviste i "Filial Family Therapy" – en behandlingsmetode, som hun og hendes nu afdøde mand Bernard Guerney udviklede i begyndelsen af 1960'erne til behandling af børn og deres familier. Metoden, der er velbeskrevet i artikler og bøger, går ud på at træne forældre i de basale child-centered legeterapifærdigheder. Målet er at støtte forældrene i at være terapeutiske agenter i barnets liv ved at udnytte det naturlige bånd mellem forældre og barn. Forældrene indgår i en støttegruppe af forældre, hvor de trænes i at udvikle deres holdning og færdigheder i forhold til barnet gennem ugentlige legesessioner ud fra child-centered principper. Med en kombination af didaktisk instruktion sammen med supervision i en støttende atmosfære skabes en dynamisk proces, som sætter Filial Therapy i et helt særligt lys til forskel fra andre forældretræningsprogrammer, som alene er af uddannelsesmæssig karakter.

Skal Filial Therapy sammenlignes med noget, vi kender i Danmark, vil jeg mene, at den er beslægtet med Marte Meo-metoden i sit udgangspunkt og syn på forældrenes rolle i behandlingen.

En andet interessant og herhjemme ukendt metode inden for legeterapi er "Theraplay" også kaldt "Floor-Time", som blev udviklet i Tyskland og USA sidst i 1960'erne af Ann Jernberg. Metoden er blevet anvendt i 20 år i Tyskland, efter at psykoterapeut Ulrike Franke lod sig inspirere under et professionelt ophold i USA. I den "International Play Therapy Study Group" i Wroxton holdt

Markus Hötzel, der er uddannet hos Franke, sidste sommer et oplæg om Theraplay.

Theraplay er en korttids- og terapeutstyret legeterapiform for børn med gennemgribende udviklingsforstyrrelser samt børn med svære udviklingsforsinkelser. Theraplay tager udgangspunkt i den tidlige udvikling og sansemotoriske leg, hvor den voksne er aktiv, uden at barnet nødvendigvis er det. I Theraplay er det ikke strukturen og ordene i sig selv, men "emotionen", som terapeuten søger at møde barnet i. Der er tale om et meget intenst arbejde, hvor terapeuten arbejder sammen med en co-terapeut, med henblik på at barnets nærmeste omsorgsperson senere i forløbet træder ind som co-terapeut. Der arbejdes således på et meget tidligt følelsesplan, tilrettelagt efter det enkelte barns niveau, hvor målet er at få barnet til "at føle".

Terapeuten søger konstant at forandre strukturen med det formål at kurere det essentielle "the emotion situation – to get the child ready to feel". Deres udgangspunkt er ikke, at autismen er grunden til, at de ikke kan lære at føle, men i stedet: "Hvad hvis vi lærte dem at forbinde brudstykker af oplevelse og lærte dem at føle?" Ved at møde dem på et meget tidligt niveau søger terapeuten "at løfte dem op", så de efterhånden kan lære at lege på et symbolsk plan. Fokus er på at udvikle tovejskommunikationen gennem "circle – kommunikation" og forældretræning.

– Og to andre

Lege- og dramaterapeut Ann Cattanach fra Skotland gav i år en indføring i "Narrative Play Therapy", der som grundforudsætning har, at vores identitet formes gennem "narration of experience". Børn med svære oplevelser under deres opvækst har behov for at forme og udtrykke deres egne fortællinger. Legeterapi er i denne forbindelse en meget værdifuld måde, hvorpå man kan støtte denne form for udtryk. Barnet forventes ikke at komme og fortælle sin egen livshistorie. I stedet arbejder barnet gennem legen på en symbolsk måde med egne fortællinger og får herigennem mere orden på et kaotisk og traumatisk liv. Terapeuten lytter normalt til barnet, mens det leger. Terapeuten kan dog også nogle gange være den, der fortæller.

Det vigtige i narrativ legeterapi er ikke at ► ► ►

- ► ► finde forklaringer på hændelser, men det at dele, involvere sig og være vidne til. Gennem historiefortællingen lærer barnet, hvem det er, og gør sig til herre over situationen. Barnet er ansvarlig for legen, terapeuten for at lytte.

Virginia Ryan, som også er medlem af studiegruppen, holdt indlæg om "Symbolic Play: It's Role in Mental Development and in Play Therapy". Virginia er ansat ved Universitetet i York i England og forsker i børns udvikling af symbolleg. Gennem en præsentation af sine undersøgelsesresultater illustreret bl.a. med videooptagelser af børns leg på forskellige udviklingsstrin og med forskellige miljø- og stimulationserfaringer fokuserede Ryan på, hvornår det enkelte barn er parat til symbolleg/som-om-leg. Endvidere koncentreredes oplægget om, hvordan terapeuten og barnets omgivelser kan bidrage til at udvikle barnets symbolleg med udgangspunkt i en afdækning af barnets udrustning.

Ryan kom ind på, hvordan børn med højere angstniveau oftere leger symbolleg end børn, som hviler mere i sig selv. Sidstnævnte synes således ikke at have det samme behov for at udleve oplevelser gennem legen.

Flere netværk

Foruden de mange interessante foredrag giver min årlige uge med kollegerne i studiegruppen i Wroxton også mange andre gode oplevelser. Det er klart, at når terapeuter med leg som speciale mødes, så opstår der et uformelt samvær. Bordtennisturneringer, krocketkonkurrencer og diverse kortspil suppleres af et traditionelt middelalder-kostumebal samt afholdelse af et Shakespeare-foredrag med efterfølgende aftenforestilling i Stratford-on-Avon, der ligger 10 miles fra Wroxton.

Af mere seriøse udspring fra denne studiegruppe kan nævnes, at flere af deltagerne af Charles Schaefer er blevet opfordret til at bidrage med et kapitel til en kommende international bog om legeterapi. Mit bidrag behandler den skandinaviske udvikling inden for legeterapiområdet med fokus på Erica-metoden som observation og diagnostisk redskab.

Mit samarbejde med den amerikanske

Referencer:

- Cattanach, Ann. (2002). *The Story So Far*. London: Jessica Kingsley Publishers.
- Danielson, Allis. (1986). *Att bygga sin värld*. Stockholm: Psykologiförlaget.
- Franke, Ulrike. (1994). *Die Heidelberger-Marschak-Interaktionsmethode*. Stuttgart: Gustav-Fischer-Verlag.
- Guernsey, L. & Guernsey, B. (1987). Integrating Child and Family Therapy. *Psychotherapy*, 35, 609-614.
- Ryan, Virginia & Wilson, K. (2000). *Case Studies in Non-directive Play Therapy*. London: Jessica Kingsley Publishers
- Schaefer, C. E. & O'Connor, K. J. (1983). *Handbook of Play Therapy*. USA: John Wiley & Sons Inc.
- O'Connor K. J. & Schaefer, C. E. (1994). *Handbook of Play Therapy Volume II. Advances and Innovations*. USA: John Wiley & Sons Inc.

legeterapiforening førte bl.a. til, at jeg i maj måned kunne arrangere kursus i Danmark i "Filial Family Therapy" med den amerikanske legeterapeut Judith B. Lay. Gennem dette samarbejde henter jeg også ny inspiration til de kurser, jeg over en årrække har varetaget i Dansk Psykolog Forening.

I indledningen refererede jeg til foreningens arbejdsmiljøundersøgelse. For mig var devisen: ene og stærk (men derfor også sårbar, må jeg erkende). Jeg er meget glad for at kunne supplere det internationale netværk med et medlemskab af en supervisionsgruppe under Dansk Selskab for Psychoanalytisk Psykoterapi med Børn og Unge. Gruppen ledes af tre supervisorer fra Tavistock og mødes i København otte gange årligt.

Internettet kan være en gave til den lidt fortravlede og isolerede psykolog i privatpraksis. Jeg får ugentligt hilsener, fotos, artikler og litteraturhenvisninger fra mit internationale netværk og vil gerne opfordre andre til at benytte denne mulighed. Netop det at deltage i en internationale konference inden for eget speciale kan blive en god "døråbner".

Jytte Mielcke er cand.psych., specialist og supervisor i psykoterapi og privatpraktiserende psykolog i Holstebro